

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 1.

V Ljubljani, dne 25. januarija 1896.

Leto II.

VABILO

na

III. REDNI OBČNI ZBOR

„Slovenskega planinskega društva“

v ponedeljek dne 24. februarija 1896. l. ob 8. uri zvečer

v hotelu „Pri slonu“ v klubni sobi v Ljubljani.

VSPORED:

1. Pozdrav načelnikov.
2. Letno poročilo tajnikovo.
3. Letno poročilo blagajnikovo.
4. Imenovanje častnega člana.
5. Volitev odbora in dveh računskih pregledovalcev.
6. Raznoterosti.

Odbor

„Slovenskega planinskega društva“
v Ljubljani.

Rogačka Gora ali Donati (883 m).

Spisal Fr. Orožen.

»Kedo bi pač se ne zavzel
O čaroviti tej lepoti?
Kako naj duše čut vesel
O čudu tem se ne poloti?«

S. Gregorčič.

„Dolenještajerski Rigi“ nazivljemo po pravici Rogačko Goro; kajti ni zlepa tako velikanskega razgleda v našem srednjem gorovju, kakor ga nam kaže le 883 m visoka Rogačka Gora, katera se vzdiguje severno-severnovzhodno od štajerskega trga Rogatea. Že večkrat sem imel priliko opazovati to čudovito goro od različnih strani in potem sem si vedno želel uživati z nje toliko hvaljeni razgled. A šele septembra meseca leta 1892. se mi je izpolnila ta želja. Vlak me je tedaj popeljal s prijateljem v Grobeljno ob južni železnici, odtod pa sva krenila peš v poldrugo uro oddaljeno Šmarje, kjer sva vabila znance k izletu na Rogačko Goro. Nekateri niso utegnili iti z nama, drugi pa so rekli, da rajši opazujejo gore od zdolaj. Sicer se pa je nama v lepem Šmarju prav dobro godilo. Morebiti bodo tudi te vrstice več Šmarčanov napotile na Rogačko Goro.

Ker se nama ni posrečil nabor, sva odrinila naprej v Slatino. Tukaj sva se nekoliko odpočila in okrepčala. Slatina je deželno zdravilišče, ki slovi po svoji zdravilni vodi ali slatini. Kraj ima zelo lepo lego in ugodno podnebje. Proti mrzlim severnim vetrovom ga varujejo precejšnje gore, a lepi bukovi in hrastovi gozdovi se razprostirajo ob kotlini, v kateri se nahaja zdravilišče. Zdravilna voda, dobre gostilnice, drage in po ceni, prijetna izprehajališča in lepa okolica privabijo semkaj vsako leto mnogo tujcev, da si ojačijo zdravje. Posebno radi prihajajo Ogrji in Hrvatje, in skoraj vsakoleten gost je slavni biskup Strossmayer.

Najbrže so že Rimljani poznali tamošnje zdravilne vrelee, ker je bilo v okolici več rimskih naselbin. Najstarejši popis Slatinskih vreleev iz leta 1685. pripoveduje, da je okoli leta 1640. slučajno na lov semkaj prišel na vranici in jetrih bolni grof Zrinski, katerega je slatina ozdravila. Kmalu je zaslovela ta zdravilna voda, in Dunajski zdravniki so jo uspešno uporabljali za nekatere bolezni. Peter pl. Courty je prvi ustanovil majhno zdravilišče na Slatini. Tedaj so še zelo drago prodajali vodo; leta 1676. n. pr. je stala steklenica slatine 1 gld. 15 kr., za tedanje čase gotovo prevelika cena. Cesar Karl VI. je podelil edino pravico za prodajo slatine Dunajskim lekarnarjem, ki niso smeli za steklenico slatine več zahtevati nego 36 kr. Leta 1801. so dobili Slatinske vrelee v last štajerski deželni stanovi.

Zvečer sva se odpravila v Rogatec, ki je čeden trg blizu Sotle. Nad trgovom se vzdigujejo razvaline Gorenjerogaškega gradu. Tu je bila rimska naselbina „Mans Ragandone“ z važno rimsko cesto. Trg si bode gotovo še bolj opomogel, kadar

dograde nameravano železnico z južnoželezniške postaje Grobeljno skozi Šmarje, Slatino in Rogatec do hrvaške meje, kjer se bode združila s podaljšano Zagorsko železnico. Že pozno v noči sva odšla iz Rogatea proti vznožju Rogačke Gore. Prenočila sva pri Mikužu, veleposestniku in gostilničarju pri Sv. Jurju pod Donačko Goro, ter se za rana napotila na vrh.

Rogačka Gora kaže, kar je res čudovito, od vsake strani drugo lice. Ako z južne ali južnozahodne strani ogleduješ goro, se ti kažeta na obeh straneh sedla dva rogu podobna vrha. S Slatinske strani se vidi gora tako strma, da nehote vprašaš, ali je sploh mogoče priti na vrh. S Ptujskega polja zreš goro v obliki trigrebenega sedla in spominjaš se Triglava, z ogrske strani se ti zdi kot strm stožec, z južnovzhodne plati pa kot razburkana apnena stena. Rogačka Gora se imenuje v listinah do osemnajstega stoletja le Rohatsch ali Rohatscher Berg, a bližnji trg in grad Rogatec ob Sotli se zove v starih pismih Rohatz, Rohatsch, Roas in je brzkone dobil svoje ime po Rogateu ali Rogački Gori. Rogatec omenja tudi nemški pesnik Wolfram von Eschenbach, kateri je okoli leta 1200. potoval iz Ogleja preko Celja v Rogatec. V eposu Parival pravi: „Uz Zilje ich für den Rôhas reit“ . . . (Iz Celja jaham proti Rogateu). Rimljani so nazivali Rogačko Goro „mons Claudius“ po rimskem cesarju Tiberiju Klavdiju, ki je vladal od 41. do 54. l. po Kristovem rojstvu in v tem kraju ustanovil prve rimske naselbine.

Rogačka Gora je proti velikanom Savinskih planin pravi pritlikovec, a slovi daleč okrog zaradi čudovito razsežnega razgleda. Brez vsake težave prideš na vrh, zadnji del pota je res samo lepo izprehajališče. Iz Rogatea vodi dobra cesta severno-vzhodno proti Sv. Jurju, in nekaj pred vasjo krene pot navkreber ob južnozahodnem in južnem pobočju po stezi mimo vinogradov in po travnikih do gore same, ki se nam kaže tako strma. Nadalje pridemo mimo zadnje kmetije do sedla in odtod stopamo naprej ob severni strani po zelo prijetnem in senčnatem bukovju ter dospemo v devetnajstih ključih ali serpentinah do vrha. Marmorna plošča priča, da si je pridobil velike zasluge za ta pot dr. E. H. Fröhlich, kateri ga je dal napraviti že leta 1853. Blizu vrha, kjer je le še nekaj golih pečin, ima „Öster. Touristen-Club“ odprto Fröhlichovo planinsko kočo, katera dobro služi turistom pri vremenskih nezgodah. Živila in pijače je treba s seboj prinesiti.

Sredi južnega pobočja Rogačke Gore je podružna cerkveca sv. Donata, in po tej se zove Rogačka Gora tudi Donati. Stara pravljica pripoveduje o tej cerkviči to le: Neki slavohlepen bogatin, ki si je pridobil svoje bogastvo na nepošten način, je hotel pokazati ljudstvu, koliko da premore; zato sezida ob svojih stroških cerkveco, posvečeno sv. Donatu. Ker je imel mnogo denarja, je lahko dobil delavce, in v razmerno kratkem času je stala cerkveca vrhu gore. Črez nekoliko let umre bogatin, in krasen poletenski večer ga pokopljejo. Jedva pa solnce za gorami utone in se prikaže mesec, se začno temni oblaki poditi od Drave proti Boču in Rogački Gori. Bliža se luda nevihta. Proti polnoči pa je vihar tako zahrul, da se je malone razrušila Rogačka Gora. Sedaj pa udari strela, in cerkveca je vsa v plamenu.

Ljudje hite na pomoč, a vse zaman. Ko dospejo na vrh gore, se zruši zvonik z velikanskim ropotom, zvonovi pa se zvale po pečinah nizdolu in se ustavijo nepoškodovani sredi gore na njivi pobožnega kmeta, kjer še sedaj stoji cerkveca sv. Donata. Grmenje preneha, dež se ulije curkoma, in celi potoki vrše v bližnjo Sotlo, ki pa ne more vse vode vzprejeti v svojo strugo. Voda preplavi bližnje polje in travnike in povzroči veliko škodo. Izza jasne gore je zopet prihajalo zlato solnce drugo jutro. Vse se je veselilo krasnega dne in pelo hvalo in slavo stvarniku, le zvonovi sv. Donata so molčali, ležeč na tuji zemlji. Za rana je vstal pobožni kmetič, da vidi, koliko škode mu je napravila strašna nevihta. Kako se pa začudi, ko vidi vse tri zvonove nepoškodovane na svoji njivi. Spoznal je božjo moč, ki jih je ohranila na čuden način. Od blizu in daleč je prihajalo ljudstvo, da si ogleda in občuduje zvonove. Z združenimi močmi so sezidali na tem mestu novo cerkveco sv. Donata, katera stoji še dandanašnji.

Seveda je to le pravljica, kar lahko razvidimo iz tega, da na vrhu ni bilo prostora niti za majhno cerkveco. Ignacij Orožen poroča v svoji kroniki Rogačke dekanije, da je v tej cerkveci dne 6. avgusta l. 1741. strela ubila devetinpetdeset romarjev od Sv. Vida pri Ptuj. Neko drugo poročilo pravi celo, da jih je ubilo tristo ljudi.

Ob južnem pobočju Rogačke Gore je baje sredi med vrhom in cerkveco sv. Donata prostor, ki obsega dvanajst do šestnajst oral in mu pravijo „dvor“. Skozi obližnje pečevje drže trije okoli štiri metre široki vhodi na „dvor“. Tu so baje sledovi nekdanjih bivališč, ostanki mesta ali trdnjave na Rogački Gori. Našli so tam tudi nekaj denarja, sulic in žindre. Ta naselbina je nastala najbrže za rimskega cesarja Gracijana, ko so se začeli preseljevati narodi. Ves tukaj najdeni rimski denar je iz dobe neposredno pred preseljevanjem narodov ali pa takoj potem.

Iz tega kraja so tudi prinesli v Ptuj rimski spomenik s tem le napisom: „Templum Dei Solis Invicti Mithrae Avrel. Justinianus U. P. Dux Labefactum Restituit“ (to je: Razrušeno svetišče nepremaganega boga Solnea Mitre je obnovil Avrelij Justinijan, vojvoda obeh Panonij). Pravljica pripoveduje, da je stalo to svetišče na vrhu Rogačke Gore, kjer so baje pozneje sezidali cerkveco. Najbrže pa je stalo to pogansko svetišče niže doli ob nekdanji rimski cesti. Kakor sem že prej omenil, ni bilo na vrhu prostora takemu svetišču.

Na vrhu Rogačke Gore nahajamo sicer še nekaj zidovja kot ostanek tako zvane „straže“, sezidane za stražarje, kateri so v šestnajstem stoletju in pozneje tukaj s strelji in gorečimi grmadami naznanjali sosednjim krajem prihod ljutih Turkov. Turki so namreč mnogokrat pridrli v rodovitno spodnjo Štajersko, kjer se tudi niso branili žlahtne vinske kapljice, četudi jim jo prepoveduje koran. V takih slučajih so Slovenci javljali pretečo nevarnost na prej omenjeni način na Borlu, Rogački Gori, Črni Gori pri Ptuj, na Ptujskem gradu in po drugod. Deželni glavar štajerski je v svoji okrožnici leta 1539. določil med takimi stražami proti Turkom tudi Rogačko Goro in ukazal med drugim: „Dvakratni strel znači poročilo,

da se bliža Turek, trikratni strel pa, da je kruti sovražnik že blizu. Pri četrtem strelu pa se napotita gospod in kmet proti Mariboru s sto funti denarja in osedlanim konjem; peti strel in goreča grmada pa sta ob enem povelje, da odidejo vsi za vojsko sposobni ob Dravi proti Slovenski Bistrici“. Vendar pa so Turki le trikrat prišli v Rogačko okolico in plenili po njej.

O lepem vremenu nam podaje Rogačka Gora izreden užitek. S tega vrha pregledamo eno petnajsttisočinko vsega zemeljskega površja. Neredno se vrste krog nas zeleni griči, ponosne gore in prijazne doline z mnogobrojnimi cerkvami, seli in gradovi. Na jugu se razprostirajo rodovitne doline in debeli gozdovi in proti vzhodu širna ravnina. Na severu opazujemo pragorje, pred katerim leži gričevje in Ptujsko polje, visoke planine pa nam zapirajo obzor proti zahodu. Prav čaroben je razgled proti severu, kjer se razprostira prostrano Ptujsko polje od Maribora do Ormoža med Pohorjem, Velenikom, Črešniškim Vrhom, Savinskim Vrhom in Halozami, na severni in vzhodni strani pa sega do Slovenskih Goric. Ptujsko polje je največja nižina na Štajerskem in po nekod slično marljivo obdelanemu vrtu. Kakor otočiči sredi morja, se vrste po tej nižavi vasi, cerkve in druga poslopja. Na Ptujskem polju je leta 1516. štajerski deželni glavar Žiga Dietrichstein popolnoma užugal veliko vojsko upornih kmetov. Tu se dvigujejo gradovi Poljskava, Freistein, Sv. Miklavž, Ebensfeld, Turnišče in Račje. V Račjem so sklenili Zrinjski, Frankopan, Nadasdi in Tatenbah leta 1670. znano zaroto, katera se je končala z usmrčenjem teh zarotnikov. Tu je tudi bil leta 1805. glavni stan nadvojvode Karla.

Pred nami ležita ob Dravi razevitajoči se mesti Maribor in Ptuj.

Maribor je mimo Gradca največje mesto na Štajerskem. Ob desnem Dravskem bregu se razprostira v ravnino, ob levem bregu so dotika vinorodnih gričev. Mesto leži zelo ugodno ob veliki reki, ob križišču južne in koroške železnice in ima vse pogoje za krepek razvoj. V lepi gotični stolni cerkvi je na desni strani krasen mramornat kip znamenitega slovenskega pisatelja in škofa Antona Martina Slomška. Maribor je tudi rodno mesto slavnega zmagaleca pri Visu, admirala Tegetthofa. Ptuj je najstarejše mesto na Štajerskem; posebno je slovelo za rimskega vladarstva. Zadnji zahodni rimski cesar Romulus Augustulus se je rodil v rimskem mestu Poetovium (Ptuj), katero je imelo za Rimljanov močno posadko iz vseh krajev širnega rimskega cesarstva. Vojaška krdela iz Perzije, Egipta, Galije in iz drugih krajev so bila tu nastanjena in so častila s seboj pripeljane kipe svojih domačih bogov. V Ptujju je bilo svetišče egiptovske boginje Isis, in spomeniki omenjajo Serapida in Jupitra Amona. V tem mestu nahajamo tudi mnogo rimskih spomenikov. Sedaj ima mesto malo nad dve tisoč prebivalcev; bilo pa je nekdanj gotovo bolj ljudnato, kajti po poročilih letopiscev je poginilo tu pri turškem napadu leta 1396. do 16.000 stanovnikov.

Malone sredi med Ptujem in Mariborom se vzdiguje visoko nad Dravo sloveči grad Vurberg, s katerega uživaš prekrasen razgled daleč naokoli. Grad je

jako star; sezidali so ga baje že 111 let pred Kristovim rojstvom. *) Pravljica pripoveduje o Vurberškem Krstniku ali Kresniku, kateri se je bojeval z velikansko kačo in jo premagal.

Krstnik se je rodil v Vurberškem gradu; imel je konjska kopita. Desetkrat je bil krščen in se je lahko izpremenil v različne predmete, da mu ni bil nihče kos. Potoval je rad v tuje kraje na boj in mnogokrat se je prelevil v svinjo s konjskimi kopiti. Sreča je razsipala svoje darove po naših deželah, kadar se je Krstnik vrnil zmagalec, drugače pa je razsajala huda lakota in kuga. Ob slabi letini so pravili, da se je Krstnik izkušal s tujim velikanom. Trgala sta se za snop žita, in našemu Krstniku je ostalo v rokah samo povreslo, drugo pa je odnesel tuji Krstnik. Ob žetvi so zato delali debela povresla, v katerih je bilo precej žita, v snopih pa malo, ker je Krstnik izgubil snop. Krstniki se še sedaj med seboj vojskujejo, kadar se bliska na jasnem nebu. Nekoč se zaljubi Krstnik v zalo hčer kačje kraljice ter se izpremeni v palčnika, da mu je bilo moči priti v grad. Po noči pa se izpremeni v čilega junaka in odpelje kraljično. Kačji kralj pošlje zmaja v Vurberg, da bi se maščeval zaradi ropa. Ko leze velikanski zmaj črez Dravo, ustavi Dravo, katera preplavi vse Ptujsko polje. Zmaj se plazi proti silnemu Vurbergu ter oklene s svojim truplom zidovje Vurberškega gradu in preži šest mesecev na kraljično, ki je bila zaprta v njem. Na dan sv. Jurja pa pride Krstnik z mečem nad zmaja; a ker je imel zmaj peroti, se dvigne v zrak. Za njim pa poleti tudi Krstnik, ga premaga in priklene v gradu na skalo, kjer še sedaj leži. Silno dobra letina je potem nastala, in zlata pšenica je sama padala na zemljo. Krstnik vzame kraljično v zakon. Dolgo sta srečno kraljevala.

Krstnik pa se je polaknil na krono kačje kraljice. O tej kroni pravijo, da ima nje posestnik vedno dovolj denarjev. A krono so skrbno čuvali, in celo krdelo kač bi tatu zasledovalo. Krstnik postavi med svojim in kačjim gradom več čilih konj in gre v kačji grad, kjer vidi kačo kraljico večkrat ovito krog mize. Krstnika preleti zona, ko zagleda kačo kraljico. Vendar se ujunači in začne s kraljico kvartati za krono. Krstniku je pes pobiral na tla padajoče karte, kača pa jih je sama vzdigovala. Krstnik spravi pri taki priliki na mizi ležečo krono v žep in tuhta, kako bi pobegnil. Hitro konča igro, se priporoči kraljici in teče od ene konjske postaje do druge. Ko kraljica zapazi tatvino, zakriči tako silno, da prihite iz vse dežele kače in teko za Krstnikom, kateri jim pa srečno uteče v Vurberg. Samo ena kača prileze do gradu, pa najde vrata zaprta. Kača udari z repom po vratih, da se ves grad strese, in leže pred grad. Vsaki dan ji dajo vedrico mleka, in tukaj leži do Krstnikove smrti. Potem pa zapusti kača grad in leze s strašnim krikom proti Dravi nazaj. —

*) Župnik Slekovec je spisal več o tem gradu v knjižici „Vurberg, krajepisno-zgodovinska črtica.“ Pravljico o postanku grada pripoveduje Pajek v spisu „Črtice iz duševnega žitka štajerskih Slovencev.“

Branili so Vurberg konec srednjega in v novem veku v zidovje vzdani štirje topovi, kateri so zadnjič zagrmeli v proslavo toli zaželenega miru leta 1814. Topovi so iz prve polovice petnajstega stoletja. V gradu nahajamo mnogo zgodovinsko imenitnih slik, orožja in oklepov iz turških in kmetovskih bojev, natezalnic in drugih reči. Češki kralj Otokar II. je razdejal Vurberg l. 1267., Rudolf Habsburški pa je vrnil grad l. 1276. zopet prejšnjemu posestniku Frideriku III. Ptujskemu, kateri je sezidal nov grad, ki ga nekaj stoji še dandanašnji. (Konec prihodnjič).

Na Golico!

Spisal Ivan Krulac.

Bilo je o počitnicah leta 1881., ko sem s svojim prijateljem v prvič korakal iz „kraja, podobe raja“, nagledavši se njega istinitih krasot, skozi Gorje po lepi okrajni cesti, držeči po divni dolini med Poljano (933 m) in Trato (1038 m) proti gorenji Savski dolini, kjer sva hotela posetiti prijatelja, ki je živel kot „kralj v Planini visoki“. Kjer se na Kočni cesta nagne, tam sva ugledala gost dim, ki se je vlačil nad Javornikom, in ki nama je naznanjal, da nisva daleč od tvornic kranjske industrijske družbe. Seveda tedaj še ni bilo tako obširnih naprav, kakor so današnje, vendar brez zanimivosti niso bile; zato sva si jih ogledala. Prišedši iz zakajenih prostorov, sva šele prav opazovala mično ozko dolino, in preverjena sva bila, da borni Dolincec ne more preživiti sebe in svoje družine s tem, kar mu donaša ne baš rodovitna zemlja, in da je primoran služiti tujemu kapitalu, ako hoče imeti vsaj nekaj veselih ur v svojem življenju. Živahno razmotrujoč razmere v tukajšnjem kraju, sva zapustila vas Savo, katera se ne imenuje zaman tako, ker ravno reka tega imena je, ki daje gonilno moč vsem tvornicam te vasi, v katerih iščejo prebivalci svoj zaslužek. Te tvornice so bile nekdanj last Viktorja Ruarda, ki pa, žal, s svojim velikanskim imetjem ni imel sreče. Še dandanes je videti v vasi sledove nekdanjega bogastva njegovega. Tu je bil velik zverinjak s takimi živalimi, katere so lovili po ondotnih krajih, kakor medvede, rise, volkove, lisice, orle (plešce) itd. Premišljujoč minljivost posvetne sreče, sva pustila železniško postajo Jesenice na desni in prekoračila železniški tir — in v trgu Jesenicah sva. Veselo zro na te prijazne hiše, in vljudno te pozdravlja Jeseničan, čislajoč tujca kot donašaleca raznih koristi. Vabijo te prijazne gostilnice v svoje prostore, a ker morava še v goro, zato se nama ni muditi med priljudnimi Jeseničani in nekaterimi nama znanimi letoviščniki. Kmalu imava Jeseniški grad, po proštu Kosu imenovan „Kosov grad“, ki rabi v šolske namene, in novo župnišče konec trga za seboj. Tu si moreva ogledati temno gorovje, ki varuje ta kraj nadležnih vetrov. Na levi straži precej visoko pogorje Možaklje (spec. k. Mrzalke),

po katere debelih gozdih so tulili nekdanj grozni medvedje, a zdaj je čuti samo sekiro industrijske družbe, na desni pa stoji gosto zarasla Mireca (1027 m), katere vitkih smrek se ne sme dotakniti niti pooblaščenec industrijske družbe, da se hrib ne sesede in ne zasuje Jesenic in Save. Bajka pravi, da je Mireca votla, in da so pred davnim časom skozi luknjo vrhu nje spustili moža v votlino, a v njej prežeči zmaj mu je odgriznil nogo od telesa. Utopljena v bujno domišljijo našega Gorenjca, bi kmalu zgrešila pot, ob katerem stojita zdaj dve tabli, kažoči v slovenskem in nemškem jeziku pot v gorsko vas Planino. Tabla „Slov. plan. društva“ nama pravi, da imava pet četrti ure do te vasi.

Lepa, široka, le malo napeta cesta, katero je izvršil že imenovani posestnik rudnikov in tvornic na Savi in v Javorniku Viktor Ruard, in po kateri vozijo rudo iz gorenjih jam na Savo in v Javornik, naju vede ob Mirci navzgor, in kmalu začujeva spodaj na levi šum Jeseniškega potoka, ki žene vprav tu nekaj žag in je tudi zavetje marsikateri ljubki postrvci. Na desni ob cesti pa opaziva kamenolom, odkoder se razpošilja znani Jeseniški marmor, ki ne zaostaja daleč za pravim glede na svojo uporabnost. Pozdravivši nekaj slovenskih Korošcev, idočih iz Rožne doline čez Kočno na božjo pot, prideva do selišča „Prihodi“ s šestimi hišami. Tu imaš lep pogled na precej obsežno gorsko vas Plavški Rovt, ki šteje 14 hiš s 77 prebivalci, v ozadju pa te pozdravlja prijazna Rovščica (1776 m), in še majhen ovinek, in pred tabo stoji Golica v svoji zeleni opravi. Odtod drži pot skoraj po ravnem ob Goli Peči, kjer že zagledaš beli stolp cerkve Sv. Križa v Planini. Tu pod Golo Pečjo si tudi lahko natrgaš nekaj bujno cvetočega sleča ali pljuvanca (*Rhododendron hirsutum* L.). Pot naju vede mimo marljivo obdelanih njiv in travnikov, po katerih najde botanik marsikatero zanimivo cvetko. Naj imenujem le nekatere: dišečo krebulico (*Myrrhis odorata* Scop.), rdeči klinček (*Melandrium silvestre* Röhl.), rumeno pogačico (*Trollius europaeus* L.), močvirsko preslico (*Equisetum palustre* L.), dresen (*Polygonum viviparum* L.), sladko koreninico (*Polypodium vulgare* L.), dve vrsti špajke (*Valeriana tripteris* in *V. saxatilis* L.), planinsko hudoletnico (*Erigeron alpinus* L.), mračnico (*Globularia cordifolia* L.), jetičnik (*Veronica latifolia*), planinsko meto (*Calamintha alpina* L.), srobotino ali viniko (*Atragene alpina* L.), planinsko rožo (*Rosa alpina* L.). — Poveževa si jih v šopek in greva dalje do Kopišarja. To je ena največjih hiš v vasi Planini, v kateri prebiva rodoljubni slovenski mož Pavel Razinger, ki rad vzprejema potujočega domačina in tujeja in jima postreže, kolikor more. Hiša stoji okoli 950 m nad morsko površino sredi velike kotanje, katera se zdi človeku kot mali svet za se s hribi in dolinami, po katerih se pretaka Beli in Črni potok (črni pač zato, ker prihaja njegova voda iz jam, kjer se voda skali po rudnih primesih). Okoli in okoli stoje lepi vrhovi. Med Rovščico in Golico je vrh Klek (1754 m), ki ima na desni proti Golici sedlo Jekel, po katerem drži pot od Goliške kočje na Rovščico in od tam na Dovje. Pred Klekom pa stoje štirje zarasli vrhovi, katerih imena zastonj iščeš po spec. karti. Zovejo se po legi od juga proti severu: Piredelj, Aredelj,

Gromedelj, Kogelj. Kdo jih je tako krstil in zakaj, nam bo morebiti blagovoljno razjasnil kak večš zgodovinar ali kak iznajdljiv jezikoslovec; jaz temu nisem kos. Da v takem svetu, kakršen je ta, ne sme manjkati Triglava, celo dveh: Malega in Velikega, katera pohodi, gredoč po rosnih senožetih in smrekovih gozdih, tudi bosonogi Kneippovec — je umevno. Vas Planina šteje 76 hiš, ki so pa raztresene po raznih brdih in jarkih, in ima po zadnjem štetju 326 prebivalcev narodnosti slovenske. Posamezne hiše imajo imena, kakor Budnar, Fent (2), Kokošic, Ment, Zakamnik. Po priimku so prebivalci večinoma Razingerji. Značilno je, da je imelo pred dvema letoma ime Mina Razinger nič manj nego 24 brdkih zastopnic; danes jih je morebiti še več. Pripoveduje se, da so bili to Reisige, vojščaki-konjeniki, katere je naselil v tem kraju eden izmed mogočnih Celjskih grofov iz srednjega veka. Rovtarji, kakor pravijo prebivalcem Planine, imajo lepo cerkev, katero je pred kakimi 200 leti dal sezidati posestnik tukajšnjih jam, prednik Ruardov Buccelleni. V župnišču, katero stoji, žal, prazno, je nastanjena ekskurendna šola za tukajšnjo mladino.

V tem kraju šumljajo bistri studenci, tu pihljajo hladilne sapice, in naše oko se divi čudotvorom in krasotam, iz katerih strmi na jugozahodu jasni vrh našega orjaka Triglava. Ni ga kraja, ki bi bil bolj pripraven za zračno zdravilišče (Luftkurort), nego je ta. Le žal, da se do sedaj ni še nič zgodilo tu za razvajenega tujca, ali kakor se čuje, se tudi v tem oziru nekaj giblje. Ves ta planinski raj je napravil na me že v prvič tak vtisk, da od teh „zlatih dni spomin me vleče na planine, po njih sree mi gine“, in vsako leto moram vsaj nekaj dni prežiti v tem kraju.

Bliža se večer.

„Za gore je solnce zašlo; nižave
Mračje se, gorá visoke glave
Žare se, na nebu večernica sije
In roso cvetica žejna pije.“

(Konec prihodnjic).

Izlet na Ojstrico.

Spisal Ivan Engelsberger.

an pred sv. Petrom in Pavlom l. 1895. se mi je izpolnila moja že dolgo
gojena želja: šel sem v Kamniške planine. Preskrbljen z vsemi potrebnimi
rečmi, sem se odpeljal po kosilu iz Ljubljane po Kamniški železnici v
Kamnik. Odtod sem krenil peš do Stahovice, kjer sem se ustavil v gostoljubni
„Korelnovi“ gostilnici. Tu sem si ogledal dobro sliko gojencev vodniškega tečaja
v Gradcu, v katerega je tudi „Slov. plan. društvo“ poslalo svoje vodnike. Eden
izmed teh je razstavil omenjeno sliko pri „Korelnu“.

Ko sem se bil pokrepčal, sem se poslovil od gostoljubnega „Korelna“ ter jo mahnil po krasni Bistriški dolini do izvirka Bistrice. Ogledal sem si lovsko kočo kneza Windischgraetza, kjer me je prijazna lovčeva žena pokrepčala s kozarcem gorkega mleka in poklicala Uršičevko, da mi je odprla kočo ter pripravila ležišče. Kmalu sem legel k potrebnemu počitku.

Ropot in klicji so me vzbudili ob eni po polnoči. Vstal sem in odprl vrata došlim hribolazcem, članom „Nem. in avstr. plan. društva“, kateri so tudi namepravali v planine. Družba mi je bila tem bolj všeč, ker mi ni trebalo samemu hoditi.

Ob petih smo odrinili iz kočice proti skalnatemu mostu Predoseljskemu. Pol ure smo hodili mimo Bistrice, in odprla se nam je lepa Bela dolina. Krenemo na desno po stezi skozi gozd in zelenice in dospemo po poldrugi uri na prvo kakih 800 m dolgo sneženo polje, ob katerem sem našel bele snežnice. Še pol ure, in bili smo na sedlu Presedleju (Sedlici) 1612 m visokem. Tu smo se nekoliko odpočili in pokrepčali. Severno odtod dosepeš v $\frac{3}{4}$ ure na Vršič, s katerega je krasen razgled. Mi pa smo krenili na desno ob vrhu „njive“ do kočice „na Korošici“, kamor smo dospeli v 1 uri. „Korošica“ je kotel, v katerem je nekdaj stalo jezero. Koča je bila zaprta, tudi pastirjev ni še bilo na tej planini. Radi tega smo si drugje poiskali pripravnega prostorčka, kjer ni bilo snega, ter si napravili krepko kosilce. Med obedom smo čuli z Ojstrice glas trobente, ki nas je zelo razveselil; kajti vedeli smo, da se snidemo s tovariši. Izmed naše družbe sta šla odtod dva v Kocbekovo kočico, ostali štirje pa smo nadaljevali pot proti Ojstrici. Odtod je pot težavnejši, posebno ob snegu, kajti treba je večkrat po snežiščih traverzirati. Kmalu se nam je približal glas trobente, ki nam je že dalje časa naznanjal, da prihajajo hribolazci. Bili so gospod Kocbek, načelnik „Savinske podružnice“, in dva dijaka Kamničana. Naglo smo se seznanili. G. Kocbek nam je pokazal novi pot „Slov. plan. društva“ od Kocbekove kočice do Ojstrice in nazaj. Krenili smo po tem vzornem potu in brez vsake muke in nezgode dospeli v poldrugi uri na vrh Ojstrice. Razgled ni bil posebno ugoden, ker je megla polegala po nekaterih dolinah in zastirala vrhove, a vendar je bil pogled v Logarjevo dolino in Robanov Kot dokaj lep. Ko smo na piramidi napisali svoja imena, smo se kmalu vrnili v Kocbekovo kočico, kjer smo našli zaostala tovariša prav dobre volje. Koča je bila s provijantom dobro oskrbljena, kar nam je posebno ugajalo. Radi tega smo se nekaj časa kaj dobro zabavali. Malo je manjkalo do polnoči, ko nam je spanec trudne naše ude položil na mehka ležišča. Predno je še drugo jutro solnce vžšlo, smo bili že pokonci. Skuhali smo si zajutrak in se odteščali, se poslovili od vrlega gospoda Kocbeka in onih dveh Kamniških dijakov, potem pa odrinili proti Presedleju. Nemški hribolazci so se o gostoljubnosti, katero so našli v naši koči, in o tem prijaznem zavetišču kaj laskavo izrazili.

Trije hribolazci so polezli še na Konja, jaz pa sem se z dvema po istem potu vrnil skozi Belo dolino proti Bistrici. Tu smo se kopali v snežnici in si

napravili kosilce. Kmalu so se nam oni trije pridružili, in šli smo potem skupaj do Stahovice. Tudi tu smo se pokrepčali in v veliki vročini šli peš v Kamnik.

Ta lepi izlet, gostoljubno Kocbekovo kočo in krasne Kamniške in Savinske planine bom vedno pomnel z veselim sreem.

Društvene vesti.

Deželna podpora. Visoki deželni zbor kranjski je podelil „Slov. plan. društvu“ tudi za 1896. leto 200 gld. podpore. Za ta dokaz dejanske naklonjenosti izreka visokemu deželnemu zastopu najprisirčnejšo zahvalo *odbor „Slov. plan. društva“.*

Sklad za Triglavsko kočo. III. zbirka 148 gld. 20 kr. Darovali so p. n. gg. (po nabiralcu g. V. Borštnerju): dr. I. Svetina 5 gld.; Minka Košak in Ivan Kačič po 3 gld.; Franc Košak, Kern, Lina Borštner in Pleteršnik po 2 gld.; Ema Vošnjak, Ivanka Kačič, Mila Borštner, Marija Vrankovič, Presker, Ivan Vošnjak, F. Rajšter, Lom, I. Vrankovič, A. Glavač, Perušek, Bartel po 1 gld.; Vidmar in Mihelič po 50 kr.; — (po nabiralcu g. A. Mikušu): Gutman, Štupar in Lenče po 1 gld.; Marija Kalister, Ana Košenina, Rabič in J. Seunig ml. po 50 kr.; Križaj 20 kr. — Prvi prispevek bratov Čehov, nabran po slavnem „Klubu čeških turistov“ v Pragi, 111 gld. Prispeli so: Klub českých turistů 100 gld., g. Vratislav Pasovský, arhitekt in starosta Klubu českých turistů, in g. Karel Krčmář, lekarnik, po 5 gld., gčna. V. Gautschova, učiteljica, 1 gld.

Vsem p. n. darovalkam in darovalcem, zlasti pa vrlim bratom Čehom prisrčna zahvala!

Soška podružnica v Tolminu se prav krepko snuje in skoraj tudi ustanovi.

Časopis turistů. V Pragi izhaja že osmo leto prav dobro urejevani turistiški mesečnik „Časopis turistů“. V prvi letošnji številki je pričel znani češki turist g. vseučiliški profesor dr. K. Chodounský, ki je tudi član „Slov. plan. društva“, obširnejšo razpravo „V slovanských Alpách“. V prvem članku opisuje Savinske planine, katere je lani prehodil. Z živo besedo in veliko vnemo piše o prirodnih krasotah naših planin. Zelo laskavo se izraža o delovanju „Slov. plan. društva“ ter pravi med drugim:

„In tako korak za korakom stopa društvo v dedščino očetov v čast slovanskega imena; vsako goro, vsako svojo dolino brani iskreno in skrbi za to, da bi na zunaj oznanjevale, da so naše — toda ob enem odpira vrata svojih koč in vabi ves svet v goste k sebi. Koče društvene so mednarodne. Kako ne bi se oziral češki turist z najiskrenejšo simpatijo k edinemu slovanskemu alpskemu društvu? Da, naša dolžnost je podpirati ga pri delu, udeleževati se ga in podpirati vse namene in osnove društva.

Želel bi, da bi glas moj odmeval vsakemu našemu alpinistu (turistu) v srcu. Vem, da imamo sami v lastnih gorah dokaj opravila, da moramo v tem oziru napenjati moči in donášati žrtve — ali poleg tega bi lahko dosegli, da bi tudi češka udeležba našla očitnega znaka v zanimanju za prekrasne Alpe slovanske. Pomnožimo vsaj vrste edinega slovanskega alpskega društva.“

Na drugem mestu zopet pozivlje brate Čehe, da nam pomorejo pri stavbi kočee na Okrešlju in Triglavske kočee. Nadalje je list tudi priobčil oklic „Slov. plan. društva“ zaradi nabiranja za stavbo Triglavske kočee. Bodi cenjenemu časopisu iskrena zahvala za pospeševanje našega domoljubnega delovanja!

Zanimivi zapiski v spominski knjigi v Aljaževem stolpu.

1. Trotz Nebel und Schneegestöber haben wir Donnerstag den 8. August 1895 den Triglav bestiegen und dabei als erste die Wohlthat Ihres Panoramas dankbar empfunden. Dasselbe ist in allen Einzelheiten trefflich eronnen und sehr geschickt angebracht und wird sicherlich den Beifall aller Triglav-Besteiger finden. Möchte Ihr gutes Beispiel recht viele Nachahmer finden. Die Temperatur war — 2° —. (Navzlic megli in metežu sva v četrtek dne 8. avgusta 1895. l. polezla na Triglav ter sva prva hvaležno občutila dobroto Vaše panorame. Razglednik je v vseh posameznostih izvrstno umišljen in zelo pripravno nameščen ter bode gotovo ugajal vsem, ki pridejo na Triglav. Naj bi Vaš vzgled posnemali prav mnogi. Topline je bilo — 2°. Živela plemenita turistika!)

Dr. phil. Paul Habel, dr. Menthel (iz Breslaua).

2. Der Gefertigte erlaubt sich, Sr. Hochwürden Herrn Pfarrer von Lengenfeld-Mojstrana seine dankbarste Anerkennung für das auf dem „Grossen Triglav“ angebrachte Observatorium anzusprechen. Als einer der ersten Besucher gebe ich mich der festen Überzeugung hin, das dieses Observatorium vielen Touristen ausgezeichnete Dienste leisten wird. Möge es dem sehr geehrten Herrn Pfarrer noch lange möglich sein, seine Liebe zur herrlichen Natur in so menschenfreundlicher Weise bethätigen zu können.

Dr. W. Rullmann (iz Monakovega).

(Podpisanece si usoja prečastitemu gospodu župniku na Dovjem izreči svoje najhvaležnejše priznanje za razglednik na Velikem Triglavu. Eden izmed prvih, ki so bili v njem, sem trdno prepričan, da bode ta razglednik izvrstno služil mnogim turistom. Naj bi bilo prespoštovanemu gospodu župniku še dolgo časa mogoče svojo ljubezen do prekrasne narave kazati tako človekoljubno.

3. Kolike praktične vrednosti je ta stolp na vršacu Triglavu, sem imel danes najlepšo priliko opazovati. Veter silen, topline 1° C. Zato prisrčna hvala velečastitemu g. župniku.

Fr. Kocbek, načelnik „Sav. podružnice“.

4. Maximam gratiam ago parochio reverendissimo Aljaž pro hoc turriculo erecto: nomen eius apud viatores florebit in sempiternum.

Hans Lechner, cand. phil. (Dunaj).

(Prisrčno zahvaljujem prečastitega župnika Aljaža za ta postavljeni stolpič: ime njegovo bode slovelo pri popotnikih vedno.)

5. Die Aussichtswarte des Herrn Pfarrers Aljaž in Lengenfeld ist, was Idee und Ausführung anlangt, ebenso sinnreich als originell. Der wackere Bergfreund im Talar verdient den Dank und die höchste Anerkennung aller Bergfahrer.

Flor. Hintner (c. kr. gimn. učitelj iz Ljubljane).

(Bazglednik gospoda župnika Aljaža na Dovjem je po ideji in izpeljavi takisto duhovit kakor originalen. Vrli prijatelj gora zasluži zahvalo in največje priznanje vseh hribolazcev).

6. Eine prächtige Idee dieser Triglavthurm! Schon im vorigen Jahre musste ich zweimal vor Kälte flüchten, obgleich wir (meine Frau und ich) herrliches, klarstes Wetter hatten, und wünschte mir einen, wenn noch so primitiven Schutz vor Wind und Kälte. Ich glaubte nicht, diese Aufgabe so bald und so zweckmässig gelöst zu sehen. Ein Hoch dem Herrn Pfarrer Aljaž!

A. Hildebrand, Grabenhof bei Klagenfurt.

(Krasna ideja ta Triglavski stolp! Že preteklo leto sem moral dvakrat vzpričo mraza bežati, dasi sva (moja žena in jaz) imela prav lepo in jasno vreme. Želel sem si kakršnegakoli zavetja proti vetru in mrazu, in naj bi si bilo še tako preprosto. Nisem mislil, da bom videl to reč tako kmalu in tako namenu primerno izvršeno. Slava gospodu župniku Aljažu!)

Božičnica „Planinskih piparjev“. Tudi preteklo leto 1895. so napravili „Planinski piparji“ božičnico, in sicer na prijaznem Rožniku dne 25. decembra. Ta sveti dan so se zbrali zvečer v posebni sobici gostoljubne hiše Peršinove. Izbica je bila okrašena s planinskimi spomini, sredi sobe pa se je lesketala čarobno ozaljšana smreka, šibeč se od nebrojnih darov, s katerimi so jo piparji obložili. Ko je častita gospodinja izmolila po starem slovenskem običaju očenaš, je otvoril nadpipar slavnostni večer s srčno željo, da bi se zbrana družba po stari navadi „Planinskih piparjev“ prav prijateljski zabavala nekoliko ur. Glasila se je potem tamburica, odmevala pesem in vrstila se zdravica za zdravico; prva je veljala seveda „Slov. plan. društva“ procvitu in napredku. Srčna hvala je donela tudi gostoljubni družini Peršinovi, od katere so se morali piparji le prehitro posloviti, kajti čas skupnemu veselju je potekel in mudilo se je že domov. H.

Aus den Sannthaler Alpen. Von Professor Dr. Johannes Frischauf.

V tem listku, objavljenem v 86. št. časopisa „Südsteirische Post“ z dne 26. oktobra 1895. l., opisuje znani pisatelj svoje potovanje od 25.—27. septembra l. l. iz Ljubnega v Solčavo, na Veliki Vrh, kjer je določil in popravil napačno označenje visokosti obeh vrhov na spec. karti, v Koebekovo kočo, na Presedlej, na Konja in po štajerski Beli. Končno poudarja, kako zelo je potreba ustanoviti poštni in brzobjavni urad v Solčavi ter napraviti novo cesto iz Solčave v Logarjevo dolino, rekoč: „Dandanes ima skoraj vsaka večja gostilnica v nemškem delu avstrijskih Alp pošto, brzobjav in telefon, pošto v Solčavo pa donaša, dasi je poštni promet jako živahen, le sel po dvakrat na teden. To so predpotopne razmere, ki morajo v kratkem nehati.“

Našim članom in prijateljem.

Že večkrat smo prosili, naj nam naši člani in prijatelji pošiljajo raznovrstnih poročil, ki se kakorkoli dostajajo turistike. To prošnjo ponavljamo tudi danes prav vljudno. Društvo bo prospevalo le tedaj prav krepko in njegovo glasilo „Planinski Vestnik“ le tedaj kazalo vsestranski napredek, ako bodo naši člani in prijatelji dejanski podpirali društvene blage namene. Premnogi so nas dosedaj požrtvovalno zalagali s spisi in poročili — srčna jim hvala za to! — veliko pa jih je tudi, ki nas bi lahko kedaj razveselili s kako vestjo iz svojega kraja. Osrednjemu odboru pa treba zlasti prav žive zveze s podružniškimi odbori in poverjeniki. Tudi njim odpira najprijazneje „Plan. Vestnik“ svoje predale, ki naj jih letos marljivo polnijo z zanimivimi dopisi.

Jako umestna bi bila poročila o prometnih razmerah, potih, gostilništvu; želeli bi tudi zvedeti želje in nasvete o teh točkah; takisto bi ugajale poučne izkušnje, ki si jih je kdo nabral v turistiki v tem ali onem oziru. Veliko pozornost bi bilo obračati tudi na vse okolnosti, katere kakorkoli ovirajo domačo turistiko in delovanje „Slov. plan. društva“ v nje prosep, in neprestano paziti na vsako nam škodljivo snovanje naših domačih nasprotnikov, ki liki krti rijejo po naši zemlji, zdaj pa zdaj javljajoč svojo črno naravo.

Veliko smo že dosegli v kratki dobi treh let, še veliko več pa lahko storimo za napredek slovenskega planinstva poslej, če nadaljujemo srečno začeto delo z združenimi močmi.

Na ta način priborimo sijajno zmago ideji, ki je porodila „Slov. plan. društvo“, ideji: da smo svobodni gospodarji na zemlji slovenski, da se smemo prosto gibati in delati po naših dolih in gorah. Ta ideja nas vodi v vsem delovanju, ki je srčno udano napredku, časti in ponosu slovenskega naroda. V ime te plemenite ideje vabimo še edenkrat prav iskreno vse člane in prijatelje „Slov. plan. društva“ na marljivo skupno delo za izvršitev naše težavne naloge.

S pristrčnim planinskim pozdravom!

Naznanilo o znižani voznini.

C. člani „Slovenskega planinskega društva“ vljudno opozarjamo, da prodaja društveni blagajnik g. Ivan Soklič, trgovec „Pod trančo“ v Ljubljani, vozne listke za vožnjo po južni železnici po znižanih cenah, in sicer:

1. za vožnjo na progi Ljubljana-Divača	po 1 gld. 60 kr. (nav. cena 2 gld. 50 kr.)
2. „ „ „ „ Ljubljana-Št. Peter	„ 1 „ 20 „ „ „ 1 „ 80 „
3. „ „ „ „ Il. Bistrica	„ 1 „ 45 „ „ „ 2 „ 30 „
- v III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir. 3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj. Kdor si želi tak vozni listek kupiti, se mora izkazati, da je član „Slovenskega planinskega društva.“

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah šte. 5,

priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga za moško in žensko obleko ter različne srajce za hribolazce po najnižji ceni.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9, (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

F. M. REGORSCHek

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroškega in tirolskega nepremoljivega poletnega in zimskega lodna v običajnih barvah za hribolazce in lovec kot branilo proti mokroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira lovskih telovnikov, podjopičev, spodnjih blač, lovskih nogavic, volnenih obujkov itd. itd.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohišvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-novih ulicah št. 10—12.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5 do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakrni popravki se izvršujejo hitro in cen.

Vodnik

za

„Savinske in Kamniške planine“

se prodaja

dijakom po 30 kr.

„Slov. plan. društvo“.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo šte. 2.

Trgovina s suknem in manufakturnim blagom na debelo in na drobno, skladišče platnine in damastne robe.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Oroslav Dolenc,

svečar in lectar,

trgovec z medom in voskom v Ljubljani,
v Gledaliških ulicah št. 10.

Prodaja izvrstno brinje in brinovce ter medicio lastnega izdelka po nizki ceni.

Kupuje med v panjih in sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

☛ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ☛

Nahrbtnike, najnovejše s predali, po 1 gld. 30 kr. in **gorske črevlje**, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 gld. 20 kr., iz ruske juhte po 8 gld.,

izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Av gust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi, **raznovrstne izprehodne palice**, **prav umetne izdelke iz rezljanega lesa**, **galanterijske in usnjene reči**, **bižuterijo itd. ter otročje vozčke vsake vrste**

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslojju Tonhalle.

PEREGRIN KAJZELJ

v Ljubljani, na Starem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo steklenega blaga, beloprstnega in rjavoprstnega ter porcelanastega namizja.

Priporoča tudi planincev vsakovrstne ploščaste steklenice in kozarce.

„Planinski Vestnik“

izhaja 25. dan vsakega meseca. Člani „Slov. plan. društva“ dobivajo list zastonj. Nečlane stane po 2 gld., dijake po 1 gld. 20 kr. na leto. Posamezne številke po 20 kr. — Inserati se računijo po dogovoru. — Spisi, dopisi, naročila in plačila naj se pošiljajo „Slov. plan. društvu“ v Ljubljani.